

Що таке повна
БОЖА
ЗБРОЯ?

Що таке повна Божа зброя?

Уявіть собі висококваліфікованого військово-службовця, якого відправляють у бій. Він має багаторічний досвід, сучасну зброю і навколо нього – вірні бойові друзі. Є тільки одна проблема: він одягнений лише в джинси і футболку. Неважливо, наскільки він хороший солдат: без його захисного шолома та іншої зброї в середині військової зони він довго не протримається.

Броня – необхідний елемент захисту в небезпечних ситуаціях. І це стосується не лише збройних сил. Ми всі часто вдягаємо ту чи іншу броню в різних ситуаціях нашого життя. Хокеїсти вдягають шоломи. Їдучи в авто, водії пристібають ремені безпеки. Щоб забрати гарячу їжу з духовки ми використовуємо спеціальні рукавички. А коли дуже холодно ми вдягаємо теплі

куртки. Кожного дня ми інстинктивно оточуємо себе так званою “бронєю”. Подібні речі стали настільки звичними для нас, що ми навіть не думаємо, що це вид захисту.

А як на рахунок нашого християнського життя? Біблія каже, що ми повинні взяти повну Божу зброю, тому що духовний світ, як і фізичний, сповнений небезпеки. Поки ми захищаємо себе від того, що бачимо і не думаємо про це, то “повна Божа зброя”, описана в Посланні до ефесян, може нас збентежити. Що це? Для чого вона взагалі? І як ця зброя може стати такою ж звичною для нас, як і пристібання ременя безпеки?

На цю тему було написано багато книг, де розповідається детальніше, ніж ми можемо описати в цьому буклеті. Але ми сподіваємося, що ці розважання допоможуть вам глибше роздумувати про духовне озброєння і готовність до битв, що чекають нас попереду.

Повна Божа зброя

“Нарешті, мої брати, зміцнійтеся Господом та могутністю сили Його! Зодягніться в повну Божу зброю, щоб могли ви стати проти хитроців диявольських. Бо ми не маємо боротьби проти крові та тіла, але проти початків, проти влади, проти світоправителів цієї темряви, проти піднебесних духів злоби. Через це візьміть повну Божу зброю, щоб могли ви дати опір дня злого, і, все виконавши, витримати. Отже, стійте, підперезавши стегна свої правдою, і зодягнувшись у броню праведності, і взувши ноги в готовість Євангелії миру. А найбільш над усе візьміть щита віри, яким зможете погасити всі огненні стріли лукавого. Візьміть і шолома спасіння, і меча духовного, який є Слово Боже. Усякою молитвою й благанням кожного часу моліться духом, а для того пильнуйте з повною витривалістю та молитвою за всіх святих”.

Ефесян 6:10-18

Для чого вона? (Ефесян 6:10-13)

Перш ніж ми перейдемо до самої Божої зброї, ми повинні зрозуміти, навіщо вона потрібна. Ставши християнами, ми стали друзями (і союзниками) з Богом. А це означає, що Його вороги стали і нашими ворогами. У Посланні до ефесян 6:10-18 такого ворога називають “диявол” (11 вірш) і “піднебесні духи злоби” (12 вірш). Духовні небезпеки, з якими ми зустрічаємося, і які налаштовані проти нас, подібні до ворогів, що на війні. Вони намагаються нашкодити нам будь-яким способом. Ось чому Біблія говорить, що ми є “воїни Христа Ісуса” (2 тим. 2:3). Сама “зброя” нагадує броню, яку солдат одягає перед тим, як іти в бій.

Давайте детальніше розглянемо наших зловмисників:

“Хитрощі диявольські” (ЕФЕСЯН 6:11). Диявол – головний ворог Бога. Він намагається зруйнувати все те, що будує Бог. Небесний Отець дав нам єдину дружню церковну сім’ю, тому диявол намагається розколоти її за допомогою сварок і гордості. Бог дав нам мир і прощення в Ісусі Христі, тому диявол намагається нагадати нам про колишні гріхи, щоб ми відчували вину і безнадійність.

Тактику лукавого Біблія називає “хитрощами”. Він вправний у брехні й хитрості. Він змушує нас забути про його існування, щоб ми не були готовими до його

нападу і не могли це розпізнати. Ворог душі поти-хеньку діє на нас, підживлює почуття сорому і пробу-джує важкі спогади.

Так само він буде нас спокушати – показувати те, що виглядає привабливим і нестрашним. Він буде робити це знову і знову. І зрештою ми зрозуміємо, що робимо це по неволі – в нас немає вибору й сили звільнитися.

В 16-му вірші його напади описані як “огненні стріли лукавого”. У стародавніх битвах кінцівки стріл обмотували просмоленим клоччям і підпалювали, щоб заподіяти противнику найбільшої шкоди. Як пояснює християнський письменник Джон Стотт, вог-няними стрілами сатани є “вина, сумніви, непослух, злість і страх”, а також все те, що запалює наш розум і серце. Коли ці стріли вражають нас, вони поглина-ють всю нашу увагу й відвертають її від Ісуса Христа та Його любові.

“Світоправителі темряви” й “піднебесні духи злоби” (ЕФЕСЯН 6:12). Апостол Павло не описує детально злих духів, які воюють разом з дияволом проти нас. Він просто нас попереджає про них. Апо-стол описує їх як тих, що мають силу й владу. Цей факт не означає, що вони переможуть. На хресті Господь Ісус отримав перемогу над гріхом, смертю і над всім злом. Але зусилля темних сил показує, що вони не визнали поразку. Вони продовжують працювати над нами, щоб збити з правильного шляху й перешкодити ефективно розповсюджувати Боже Слово.

Ці духовні сили продовжують атакувати. У них не існує договорів, перемир’я або кодексів честі, як

у людських війнах. Вони безжалісні, оскільки прагнуть відвести нас від Ісуса Христа та біблійної істини. Відсутність певних деталей в описі “духів злоби” означає, що нам не можна обмежувати свої очікування у відношенні до їхніх нападів. Щоб відвернути нас від Бога вони можуть використати все, що завгодно – від нашого власного егоїзму до недоброго слова один одному; від розпусної реклами до довгої черги в супермаркеті.

Але нам потрібно пам'ятати, що ми не можемо в усіх наших проблемах, помилках або поганих виборах звинувачувати духовні сили. Біблія нас попереджує, що “кожен спокушується, як надиться й зводиться пожадливістю власною” (Як. 1:14). Ми несемо повну відповідальність за те, як ми живемо та які рішення приймаємо (Мт. 15:19), навіть якщо наведемо для свого виправдання приклади багатьох різних спокус, які нападали на нас з усіх боків чи використовували наші слабкі сторони й “злісне бажання”, що воювало всередині нас. Можна так легко відвернутися від Бога! Ось чому ми повинні пильнувати й одягнутися в повну Божу зброю.

“Ми не маємо боротьби проти крові та тіла” (ЕФЕСЯН 6:12). Незважаючи на те, що ми можемо відчувати, наші вороги – не люди. Важко сприйняти цей факт, коли з тебе знущаються за твою віру в Бога. Однак апостол Павло стверджує, що наша справжня битва – не проти людей, щоб вони нам не робили.

Ви можете сказати: *“Зачекайте, а чи не сказав нам Ісус Христос молитися за наших ворогів? Отже, люди теж можуть бути нашими ворогами!”* В цьому й справа.

Господь говорить, що за людей, які нас переслідують, потрібно молитися (Мт. 5:44), а в Посланні до ефесян апостол Павло закликає нас “протистояти” дияволі й злим духам. Це велика різниця! Люди створені по образу Божому, тому ми повинні допомагати їм наближатися до Бога і приєднуватися до Його Церкви. Ось чому по відношенню до них потрібно проявляти любов і терпеливість. Але ми повинні протистояти злим духам і захищатися за допомогою Божої зброї.

Злі духи можуть використовувати в своїх цілях людей. Це можна побачити в країнах, де християн переслідують і вбивають за віру в Христа. Але при цьому потрібно розуміти, що наші *справжні* вороги – не люди. Якщо вважати ворогами владу, громадські структури і просто невіруючих людей, тоді можна перестати молитися за них.

Встояти. Ми всі хочемо мати мирне життя, насолоджуватися Божою присутністю і розмовою з іншими християнами. Але все це не стається саме по собі. Ми повинні мати активні стосунки з Богом. Духовні сили не залишать нас так просто, тому і нам не можна розслаблятися.

З іншого боку, зброя нам дана не для атаки. У певному сенсі нам не потрібно шукати неприємності, вони самі знайдуть нас. Ця зброя дана нам, щоб ми могли “встояти”. Мова йде про стабільність наших відносин із Богом, незважаючи на обставини, що можуть статися. Навіть якщо ми не хочемо ніяких проблем, ми повинні бути готовими до них.

Так що ж то за зброя, яку нам потрібно “одягти”, щоб ми могли встояти?

Що це таке? (Ефесян 6:14-17)

Павло уподібнює Божу зброю з важкою зброєю римського солдата. В ній є шість важливих елементів:

Пояс правди (14 вірш). Пояс римського солдата тримає туніку, щоб вона не заважала йому під час ходьби чи бою. Якщо нас підперезує правда Євангелії, то ми зможемо ще чіткіше бачити брехню диявола. Біблійна істина говорить все, що нам потрібно знати про Бога, що Він зробив для нас в Ісусі Христі та якими Він хоче нас бачити. Якщо ми будемо зосереджуватися на істині, наше життя в Богові буде збалансоване, і ми не будемо спотикатися на життєвому шляху.

Це також правильно думати про цю істину, як про чесне життя (див. пр. 10:9; еф. 4:25). Робота диявола – сіяти брехню. Якщо ми чинимо так само, то потрапляємо до його пастки. Коли ми щось приховуємо або проявляємо нечесність заради уникнення неприємностей чи отримання користі, ми не ходимо в істині. Коли ми чесні, не покладаємося на себе і віддаємо наші плани в руки Божі, тоді наше життя стає залежним від Божого забезпечення. Ми набагато більше зосереджуємося на Ньому і не дозволяємо комусь іншому керувати нами.

Броня праведності (14 вірш). Броня, яка прикриває більшу частину тіла солдата, включаючи його життєво

важливі органи, порівнюється з праведністю. Відновлені відносини з Богом – основа нашого духовного захисту. Ми покриті досконалістю Ісуса Христа. Ми чекаємо завершення нашого спасіння і досконалості на небесах, наші минулі й майбутні гріхи викуплені кров'ю Ісуса Христа. Ми виправдані перед Богом і не можемо бути звинувачені ні в чому (РИМ. 8:33), незалежно від того, які почуття вини посилає нам диявол. Тепер ніщо не може віддалити нас від Божої любові (РИМ. 8:38-39).

Взуття готовності благовістити мир (15 вірш). Багато тлумачів Біблії погоджуються, що взуття, про яке говорить апостол Павло, мало важку підошву. Вона давала міцну опору воїнам і не давала взуттю ковзати. Наша опора й готовність виходять з Євангелії. Ми прийняли звістку спасіння і готові нести її цьому світу. Чи ми говоримо про Ісуса Христа друзям або подорожуємо по світу з Благою Звісткою, це служіння – частина повної Божої зброї.

Якщо ви хочете бути гарним футболістом, ви повинні регулярно тренуватися. Якщо цього не робити, ви втратите навички, силу й витривалість. І неважливо, наскільки добре ви знаєте теорію та правила гри. Таким же чином, активне благовістя зберігає Євангелію в центрі нашого життя. Розмови про Господа з нашими невіруючими друзями підтримують наш духовний стан, спонукають наблизитися до Бога і нагадують нам мати Благу Звістку на першому плані.

Життя з готовністю благовістити допомагає Богу краще використовувати нас для спасіння людей.

Якщо ми наповнені Божою силою, то наше благовістя не буде нудним, а навпаки свіжим і бадьорим, кращим із усього, що ми можемо дати іншим.

Щит віри (16 вірш). Так само, як із взуттям, апостол Павло мав на увазі особливий щит. Це був широкий римський щит, який прикривав повністю солдата. Вони були по-особливому розроблені, щоб не тільки зупиняти ворожі стріли, але й гасити полум'я на їхніх кінцівках. Тому полум'я не завдавало ніякої шкоди солдату.

Як це працює в нашому випадку? Книга Приповістей нагадує, що Бог – “щит для тих, хто в Нім пристановище має” (пр. 30:5). Це є дійсно те, що дає нам віра. Вірити в Христа означає залежати від Нього, незважаючи ні на що. Ми віримо в те, Хто Він є, що Він любить нас, знає нас і завжди з нами. Він – наша єдина надія. Що б не сталося (добре чи погане), нашою першою реакцією повинна бути готовність віддати все в руки Божі і знайти притулок у Ньому.

Коли диявол стріляє в нас стрілами сумнівів і турбот, віра направляє нас до Божих обіцянок. А коли ворог намагається нас спокусити, віра веде нас під покров Всевишнього (пс. 91:1). Коли спокусник шепоче: “можна”, віра слухає тільки Божий голос і слідує Його керівництву.

.....
Життя з готовністю
благовістити
допомагає Богу
краще **використовувати** нас для
спасіння людей.
.....

Шолом спасіння (17 ВІРШ). Ця частина броні – наша безпека в Богові. Шолом, що захищає нашу голову й розум, дивиться назад на звершену працю Ісуса Христа, яка вже врятувала нас. Він також зі впевненістю дивиться вперед, що наше спасіння стане досконалим у той день, коли ми станемо перед Ним і ввійдемо в Його дім навіки.

Ми впевнено дивимося вгору, тому що переконані в нашому спасінні. Хоча сьогодні ми спотикаємося, одного разу Господь представить нас “святими, і непорочними, і неповинними перед Собою” (КОЛ. 1:22). Ця впевненість у незупинній праці Бога в нас мотивує зосередитися на Ньому, приєднатися до того, що Він робить в нас, але в першу чергу знаходити радість у наших відносинах із Ним.

Меч духовний (17 ВІРШ). Меч, останній елемент броні, – єдина частина, яка використовується як для атаки, так і для захисту. Меч, про який пише Павло, – короткий римський меч, що використовувався в ближньому бою. Цей образ слід пам’ятати як нагадування, що наші битви зі злими духовними силами є особистими. Ми не можемо завжди ховатися за церквою чи сім’єю. Диявол воює особисто проти нас.

Меч, згідно з поясненням апостола, означає “Слово Боже” (17 ВІРШ). “Бо Боже Слово живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного, проходить воно аж до поділу душі й духа, суглобів та мозків, і спосібне судити думки та наміри серця” (ЄВР. 4:12).

Біблія – це потужна зброя. Читаючи її, ми бачимо не тільки брехню диявола, але й те, як через неї

Божий Дух проникає до наших думок, виправляє і формує їх.

“Бо Боже Слово живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного, проходить воно аж до поділу душі й духа, суглобів та мозків, і спосібне судити думки та наміри серця”.

Євреїв 4:12

Ми ніколи не повинні забувати, наскільки важливо вивчати Біблію. У ній знаходиться **істина**, наша **праведність** в Ісусі Христі стає зрозумілою, стверджується важливість **благовістя**, зміцнюється **віра** і гарантується **спасіння**. Читаючи її і пізнаючи Бога, ми все більше усвідомлюємо, наскільки чужий і брехливий голос диявола. Таким чином, ми можемо використовувати Біблію для боротьби з його нападами (як це робив Ісус Христос в Євангелії від Матвія 4:1-11).

Як її носити?

“Зодягніться в повну Божу зброю” (ЕФЕСЯН 6:11). Зодягнення в повнуБожу зброю – не механічний процес, як з одягом. Але це і не туманна абстрактна концепція. Божа зброя – це наші стосунки з Ним, повна залежність і потреба в Ньому. Іншими словами, Бог і є нашою зброєю (див. ПС. 97:10; ФІЛ. 4:7; 2 СОЛ. 3:3). Ми знаходимо силу для перемоги над проблемами, спокусами і турботами в пізнанні того, який Бог, як вірно Він нас любить, що зробив Ісус для нашого спасіння і що чекає нас на шляху духовного зростання.

Хоча наша броня дається Богом, апостол Павло каже, що нам потрібно в неї зодягнутися. Наш захист дійсно можливий тільки в Богові. Але якщо ми пасивні, то можемо просто відійти від Бога, і наші відносини з Ним розірвуться. Коли це відбудеться, дияволу стане набагато легше зробити нас егоїстичними і відволікти нас іншими речами. Якщо ми не наближаємося до Бога, то залишаємося без захисту. Наш розум не буде наповнений істиною і любов'ю до Його слова, і ми легко станемо жертвою “хитрощів” диявольських.

“Усякою молитвою й благанням кожного часу моліться духом” (ЕФЕСЯН 6:18). Завдяки молитві, яка охоплює і покриває все, що відбувається, ми най-

краще відчуваємо дію повної Божої зброї. Такий спосіб життя допомагає нам не спати. Якщо ми молимося про можливість ділитися своєю вірою, то будемо шукати такі можливості. Якщо ми молимося про свої слабкості, то будемо краще підготовлені до ударів ворога в ці області. Якщо ми радіємо близькості до Бога, то не шукатимемо задоволення в чомусь іншому.

Давайте на хвилинку згадаємо про події в Гетсиманському саду в ту ніч, коли був заарештований Ісус Христос. Диявол вже “увійшов” в Юду (Ів. 13:27). Залишалося небагато часу, тому Ісус провів цей час у саду, розмовляючи зі Своїм Отцем (Мт. 26:39, 42, 44), і готувався до того, що відбудеться далі. А Його учні в цей час спали (Вірші 40, 43, 45). Ісус сказав їм: “Пильнуйте й моліться, щоб не впасти на спробу, бадьорий бо

.....
Якщо ми молимося
про свої слабкості,
то будемо краще
підготовлені
до ударів ворога
в ці області.
.....

.....
Якщо ми молимося
про можливість
ділитися своєю
вірою, то будемо
шукати такі
можливості.
.....
дух, але немічне тіло” (Вірш 41). Але вони не послухалися й спокуса з’явилася скоро. Ісус підготовлений і зміцнений стосунками з Отцем Небесним вийшов назустріч Своему зрадникові й натовпу (Вірші 46, 50). Він не був захищений фізично, тому що Божа зброя не мате-

ріальна. Але Він захистив Своє серце і розум. Його впевненість залишилася в Богові. Майбутні випробування не відвели Ісуса від Отця, а навпаки – наблизили до Нього

Проте учні виявилися не готовими. Петро, розраховував тільки на себе, тому вийняв меча і відрубав рабу вухо (ВІРШ 51; ДИВ. ІВАНА 18:10), а потім учні “залишили Його і повтікали” (МТ. 26:56). Незважаючи на те, що Петро слідував за натовпом, він не був підперезаний істиною. Коли йому сказали, що він один із учнів Христа, Петро піддався спокусі й відрікся від Господа (МТ. 26:69-75).

Зрештою ніхто з учнів не встояв. Вони не були готовими і не очікували нападу. Тому і не встояли, як тільки в них влучили вогняні стріли страху й паніки.

.....
Якщо ми радіємо
близькості до Бога,
то не шукатимемо
задоволення
в чомусь іншому.
.....

Повна зброя на сьогодні, а не назавжди

У 1655 році Уільям Гарнелл опублікував книгу “Християнин у повній зброї”. У ній майже триста розділів! Тому ясно, що на цю тему можна було б сказати набагато більше. У цій книзі Гарнелл нагадує читачам, що в раю не буде необхідності в зброї. Там ми зодягнемося в шати слави. Але тепер нам слід носити духовну зброю “вдень і вночі”. “Ми повинні в ній ходити, працювати і спати, інакше ми не справжні воїни Христа”.

У цій повній зброї нам слід завжди пильнувати та бути тверезими. Битва жорстока і тривала, а це означає, що ми або будемо з кожним днем все більше наближатися до Бога і зміцнюватися Його силою або будемо від Нього віддалятися. Залишатися на місці неможливо. Звичайно, у нас будуть підйоми і падіння, перемоги і поразки. Сили зла будуть весь час намагатися відвести нас від Бога. Тому ми повинні активно прагнути до Нього і до того захисту, який Він забезпечує нам в Ісусі Христі. Спокуси, сумніви, проблеми, стрес – все це може прийти в будь-який момент. Тому потрібно бути готовими. Ми побачимо, як діє наша зброя, якщо першим нашим кроком буде звернення до Бога.

Можна набагато більше сказати про духовні битви, які ми зустрічаємо. Тому ми пропонуємо вам поговорити з іншими віруючими про те, з чим ви боретеся.

Ви також можете дізнатися більше на цю тему з іншого буклету “Я – новонавернений: чому мені так важко?”: ukrainian-odb.org/ld/.

Погляд
вглиб

Серія “Погляд вглиб” пропонує християнам чудове біблійне вчення. Незалежно від того, новонавернений ви чи зрілий християнин, маєте широкий вибір невеликих біблійних статей, що торкаються багатьох важливих тем і питань.

Місія служіння “Хліб Наш Насуцний” – зробити доступною і зрозумілою для кожного мудрість Божого Слова, що змінює життя. Ми сповнені щирого бажання допомогти читачам наближатись до Бога й свідчити про віру своїм знайомим. Будь ласка, розкажіть про брошури серії “Погляд вглиб” тим, кому вони дійсно потрібні. Ви можете завантажити будь-яку брошуру даної серії у PDF форматі [на сторінці “Погляд вглиб”](#) сайту **ukrainian-odb.org**.

Всі наші ресурси доступні для кожного без будь-яких фінансових зобов’язань. Однак, якщо ви бажаєте підтримати фінансово служіння “Хліб Наш Насуцний”, можете зробити це, натиснувши посилання “Пожертвувати”.

ПОЖЕРТВУВАТИ